

Planbeskrivelse

med ROS-analyse

Plan 1031 – detaljregulering for utvidelse av Falnes kirkegård

Gnr 50/35 og del av gnr. 50/33

Versjonslogg:

Versjon:	Utarbeidet av:	Merknad:
1	Karmøy kommune	Til 1. gangsbehandling, 15.03.2022
2	Karmøy kommune	Til sluttbehandling, 17.01.2023
3	Karmøy kommune	Vedtatt i Karmøy kommunestyre 13.2.2023

Innhold

1.	Bakgrunn for planarbeidet	3
2.	Planprosessen.....	3
	Varsel om oppstart	3
	Merknader til planoppstart	4
	1. gangsbehandling.....	4
3.	Planstatus	5
	Fylkeskommunale planer	5
	Kommuneplanens arealdel og bestemmelser, og andre berørte kommunedelplaner	6
	Andre aktuelle lover og forskrifter	7
	Gjeldende reguleringsplaner	7
4.	Dagens situasjon.....	8
	Planområdets beliggenhet	8
	Grunnforhold og topografi	9
	Natur og vegetasjon	9
	Kulturminner	9
	Funn av nytt kulturminne	10
	Eksisterende bebyggelse og bruk av området.....	10
	Teknisk infrastruktur	10
	Barn og unges bruk av området	11
5.	Planforslaget.....	12
	Overordnet ide	12
	Arealbruk.....	12
	Bebyggelse, struktur og tiltak.....	13
	Samferdselsanlegg.....	13
	Teknisk infrastruktur	13
	Universell utforming.....	13
	Grønnstruktur, strandsone og barn og unges interesser	13
	Naturmangfold	14
	Kulturminner	15
	Landbruk.....	15
	Anleggsfasen	15
	Kriminalitetsforebygging	16
	Folkehelse.....	16
	Gjennomføring av plan og økonomiske konsekvenser for kommunen.....	16
6.	ROS - analyse	17
	Uønskede hendelser, konsekvenser og tiltak.....	19
	Avbøtende tiltak	23
	Konklusjon	23

1. Bakgrunn for planarbeidet

Karmøy kommune har utarbeidet detaljreguleringsplanen.

Hensikten er å tilrettelegge for utvidelse av Falnes kirkegård. Dagens kirkegård vil gå tomt for areal til nye gravplasser i løpet av 2024. Det er derfor behov for å utvide gravplassen ved Falnes kirke. I *kommuneplanens arealdel 2014-2023* er området avsatt til fremtidig grav- og urnelund.

Karmøy kommune eier eiendommene gnr: 50/33 og 50/35, som utvidelsen omfatter.

Krav om konsekvensutredning

I forskrift om konsekvensutredning § 2 står det hvilke planer og tiltak som omfattes av forskriften. Planforslaget ble vurdert til å ikke utløse krav om konsekvensutredning, jf. forskrift om konsekvensutredning.

2. Planprosessen

Varsel om oppstart

Det ble varslet oppstart av planarbeidet 10.09.2020 med frist for innspill 15.10.2020. Planområdet som ble varslet ved planoppstart er vist i figuren under.

Til oppstart av planarbeidet ble det stilt krav til kulturhistorisk registrering fremsatt av Rogaland fylkeskommune – Seksjon for kulturarv. Kostnadsoverslaget for registreringen var på 450 000 kroner. I vedtatt handlingsprogram 2021-2024 er det budsjettet med utvidelse av gravplassen på Falnes, men med 1 mill. kroner i prosjektmidler i 2022 og 11 mill. kroner til gjennomføring av arbeidet i 2024.

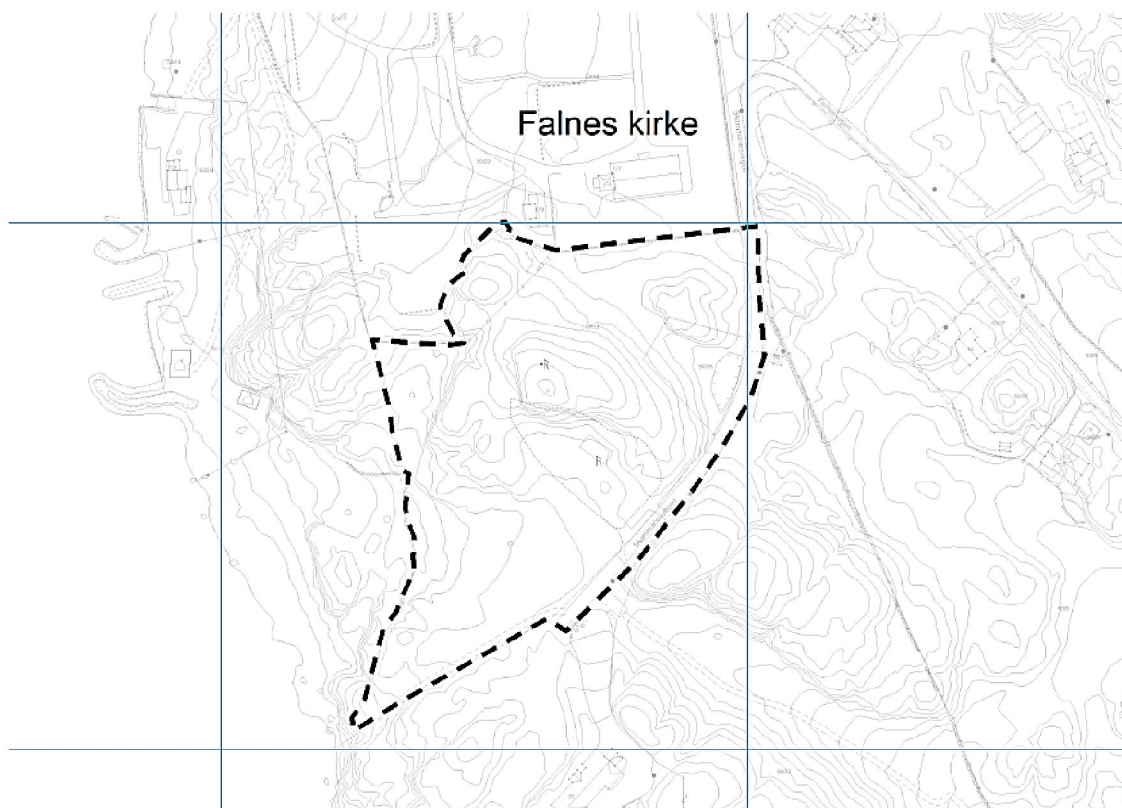
Kostanden for den kulturhistoriske registreringen lå ikke inne i budsjetttrammen til utvidelsen av kirkegården. Det ble søkt midler fra kommunens ubundet investeringsfond. Saken ble behandlet i Karmøy kommunestyret 08.02.2021, med følgende vedtak:

KST- 006/21 Vedtak:

1. Det gjennomføres en arkeologisk forundersøkelse i forbindelse med planlagt utvidelse av Falnes kirkegård

2. Det bevilges 450 000 kroner til prosjektet «Kirkegård/gravplass 2022-2029» i årsbudsjettet for 2021. Den økte rammen i 2021 dekkes av ubundet investeringsfond.

3. Samlet prosjektramme endres ikke nå, men vurderes på nytt i forbindelse med neste rullering av investeringsplanen.

Figur 1: Planområde som ble varslet

Merknader til planoppstart

Det kom innspill fra 5 offentlige myndigheter innen høringsfristen.

Offentlige myndigheter:

1. Direktoratet for mineralforvaltning (DMF) – 21.09.2020
2. Fylkesmannen i Rogaland – 22.09.2020
3. Statens vegvesen – 13.10.2020
4. Rogaland fylkeskommune – seksjon for kulturarv - 13.10.2020
5. Rogaland fylkeskommune – regionalplanavdelingen – 14.10.2020
6. Rogaland fylkeskommune – seksjon for kulturarv, mottatt 10.11.2020
7. Rogaland fylkeskommune – seksjon for kulturarv, mottatt 11.08.2021

1. gangsbehandling

Forslag til reguleringsplan ble behandlet av hovedutvalg teknisk og miljø 1.gang i møte den 15.03.2022 – sak 035/22, og følgende vedtak ble fattet:

Hovedutvalg teknisk og miljø vedtar ved 1. gangsbehandling at forslag til detaljreguleringsplan 1031 for Utvidelse av Falnes kirkegård, gnr. 50/35 og del av 33, datert 15.03.2022, legges ut til offentlig ettersyn. Berørte grunneiere varsles, jf. plan- og bygningsloven § 5-2 og § 12-10.

Planforslaget har vært utlagt til offentlig ettersyn i tidsrommet 28.03 - 10.05.22, og hvor Rogaland Fylkeskommunen fikk utsatt frist.

Følgende uttalelser er kommet inn etter offentlig ettersyn:

A: Offentlige myndigheter

1. Rogaland fylkeskommune, plan-, miljø- og samfunnsavd.....16.05.22
2. Statsforvalteren i Rogaland.....04.05.22
3. Statens vegvesen, region Vest19.04.22

B: Private og organisasjoner

1. Haakon Strømsmo...10.05.22

I vedlegget «Merknadsvurdering» gjengis hovedinnholdet fra uttalelsene, sammen med administrasjonens vurderinger både til varsel om oppstart og til høringsperioden. De fullstendige merknadene ligger vedlagt i plansaken.

3. Planstatus

Fylkeskommunale planer

○ **ATP – Regional plan for areal og transport på Haugalandet**

ATP nevner ikke noe om kirker eller gravplasser.

Når det gjelder transportstrategiene ligger Falnes i området 4: Regionen for øvrig. Her er utviklingsstrategiene for å styrke tilgjengelighet, miljøvennlig transport og trafikksikkerhet ved disse rammene:

- Skoleskyss og grunntilbud kollektiv.
- Opprettholde transportkapasitet for personbil.

Og for trafikksikkerhet ved å ta utgangspunkt i 0-visjonen, og øke trafikksikkerhet for alle trafikanter.

○ **Jordvernstrategi – for matfylket Rogaland**

Regionalt jordvernstrategi for Rogaland:

Årlig omdisponering * av jordbruksareal i Rogaland skal i gjennomsnitt ikke være mer enn 10 % (400 dekar) av det nasjonale jordvernålet. Målet skal nås gradvis innen 2022, med videre målsetting om å minimalisere forbruk av ikke fornybare jordressurser. * Omdisponering regnes som planlagt nedbygd og omdisponert jordbruksareal etter plan- og bygningsloven, jordloven og energiloven.

Jordbruksareal, omfatter fulldyrka jord, overflatedyrka jord og innmarksbeite.

○ **Regionalplan for friluftsliv og naturforvaltning 2017 – 2024**

Relevante hovedmål:

- 1. - å sikre god tilgang og miljøvennlig transport til friluftslivsområder.
- 3. – å opprettholde mangfoldet og det totale arealet av naturområder i Rogaland.
- 7. – å sikre sterk, tydelig og kunnskapsbasert naturforvaltning.

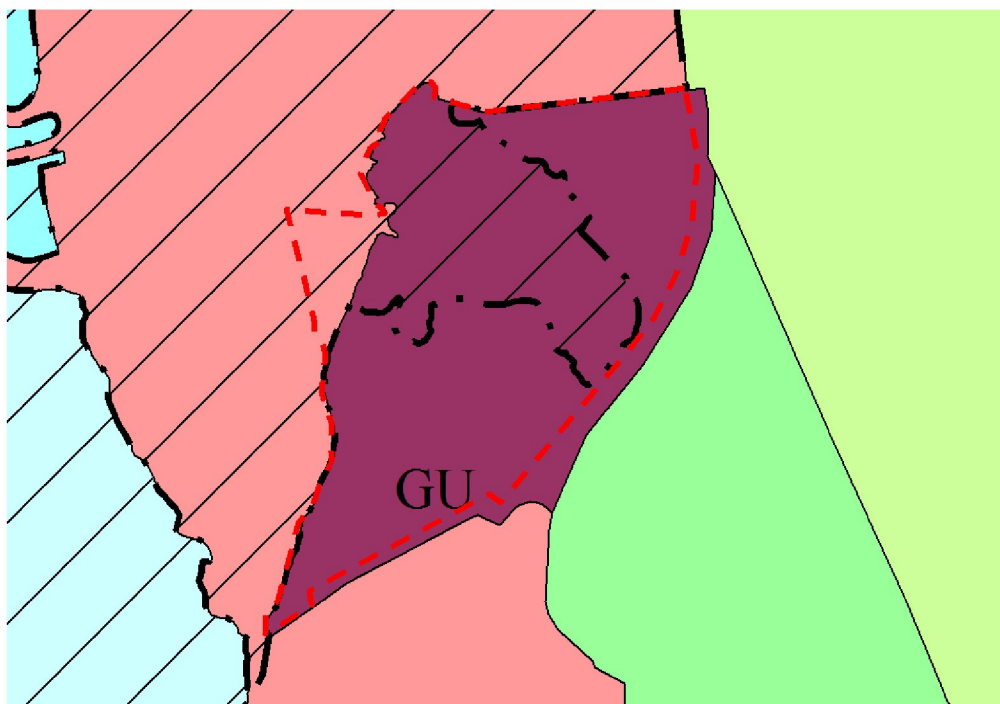
Kommuneplanens arealdel og bestemmelser, og andre berørte kommunedelplaner

I kommuneplanen (2014-2023) er arealet avsatt til fremtidig *grav- og urnelund* (mørk lilla areal) og nåværende *offentlig eller privat tjenesteyting* (rosa areal) med hensynssone - bevaring kulturmiljø (H570) over. Til kommuneplanens bestemmelser står:

6.4 For utvidelse av Falnes kirkegård, [...] gjelder følgende bestemmelse: Automatisk fredede kulturminner som ligger innenfor de nevnte områder skal i forbindelse med detaljregulering av området, søkes bevart gjennom hensynssoneregulering i framtidig reguleringsplan.

Andre relevante bestemmelser:

- 1.1 Krav om reguleringsplan i alle områder vist som framtidig områder
- 3.1 Veg, vann og avløp
- 3.2 Håndtering av overflatevann
- 5.1 Bestemmelse om universell utforming
- 5.3.4 Bestemmelser om parkering ved institusjoner, forsamlingslokaler, skoler, idrettsanlegg og tilsvarende bebyggelse.
- 6.1 Automatisk fredede kulturminner
- 6.5 Nyere tids kulturminner
- IV. 11 Hensynssone for automatisk freda kulturminner
- IV. 12 Hensynssone for bevaring av kulturmiljø

Figur 2: Kommuneplanens arealdel 2014-2023. Planens avgrensning er vist med rødt.

- **Kommunedelplan for kulturminner**
Kulturminneplanen har registrert, verdsett og klassifisert kulturminner i kommunen. Det brukes følgende vernekategorier i kommunen: A (områder som bør reguleres til bevaring), B (områder med viktige kulturmiljø som bør bevares), og B (alder).

○ **Universell utforming, plan**

Det er flere resultatmål i delplanen, men bare de som er relevant for planarbeidet tas med her:

- Bidra til at personer med nedsatt funksjonsevne ikke opplever mentale og fysiske barrierer mot å utøve friluftsliv i større grad enn andre
- Eksisterende bygg og anlegg i Karmøy kommune rettet mot allmennheten skal ha som mål å være universelt utformet fra 2023.
- Bidra til at kulturbaserte attraksjoner og vernede bygg og anlegg i størst mulig grad skal være tilrettelagt etter prinsippene om universell utforming.
- Bidra til at prinsipper for universell utforming legges til grunn ved planlegging og bygging av ny infrastruktur.

○ **Trafikksikkerhetsplan 2018 – 2021**

For planområdet er disse målene for trafikksikkerheten mest relevant:

- Øke andel gående og syklende uten å øke andel ulykker.
- Skape trygge og aktive nærmiljø for alle.

Strategier for å oppnå dette som er relevant for planarbeidet:

- Utbyggingen av gang og sykkelvegnettet skal videreføres og det skal skapes trygge krysningspunkt for fotgjengere og syklister.

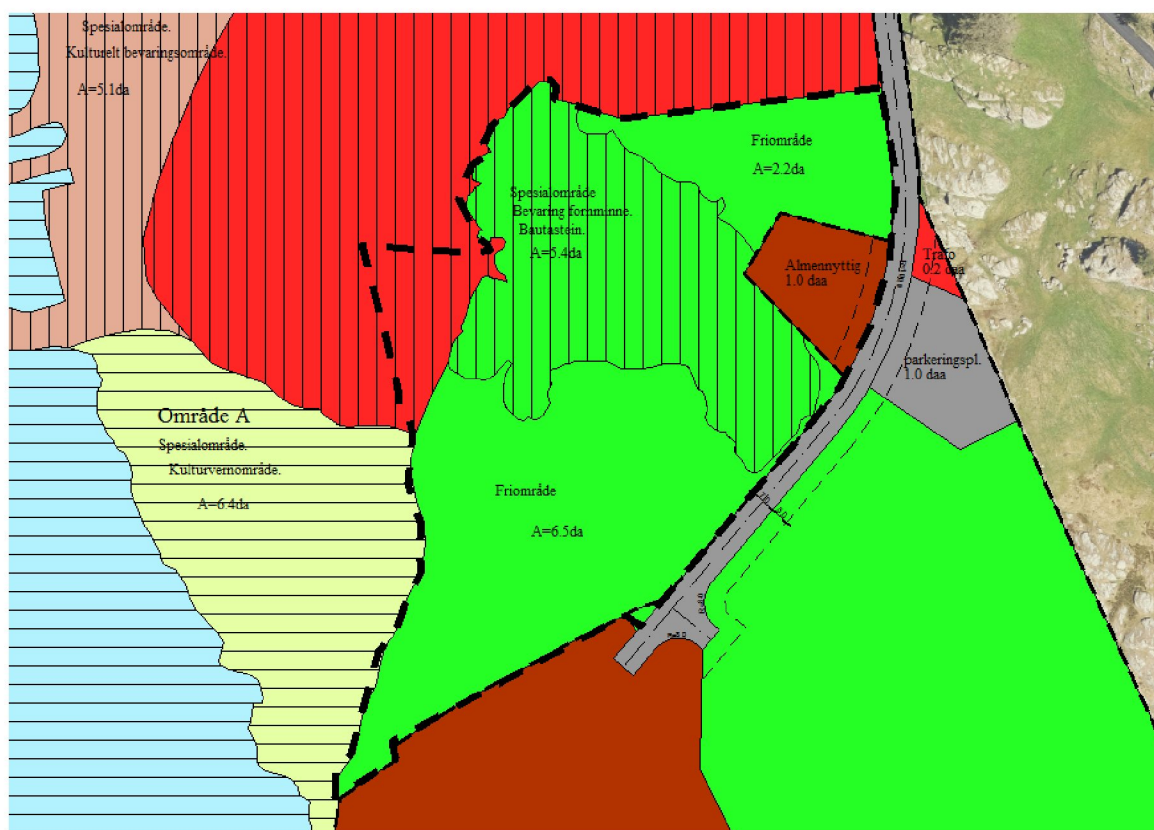
Andre aktuelle lover og forskrifter

Planen må også behandles i samsvar med lov om gravplasser, kremasjon og gravferd (gravplassloven) (LOV-1996-06-07-32) og tilhørende forskrifter.

Gjeldende reguleringsplaner

Området er regulert i plan 140 - Indre Vikevågen, vedtatt 30.09.2003. I planen er det regulert til offentlig friområde, offentlig bygg – kirke og bevaringsområde – spesialområde bevaring fornminne, bautastein.

En del av området er også regulert i reguleringsplan 131 – Skammanes, godkjent 22.11.1988. Det er 1 daa som er regulert til Almennyttig formål og 30 m² som er regulert til offentlig friområde. Arealet for almennyttig formål er ubebygget.

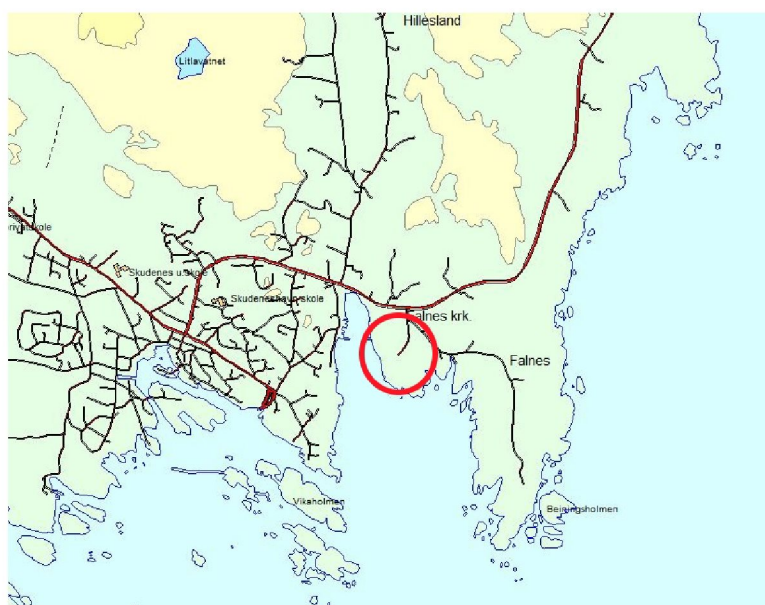

Figur 3: Plan 140 - Indre Vikevågen, vedtatt 2003. Planområdet for kirkegård er det grønne område i øst.

4. Dagens situasjon

Planområdets beliggenhet

Planområdet er på 16 daa og omfatter gnr. 50/35 og del av 50/33. Planområdet ligger øst for Skudeneshavn, sør for FV 511 Austre Karmøyveg/Kirkevegen, dagens kirke og kirkegård, og vest for Skammanesvegen.

Figur 4: Planområdets beliggenhet.

Grunnforhold og topografi

Berggrunnen i området er i Hardangerfjorddekket og består av konglomerat, med ulike typer boller og metasandstein. Løsmassene består av bart fjell, stedvis tynt løsmassedekke. Hele planområdet er under den marine grensen. Området er kupert, med en høyde midt i planområdet på 23,4 moh. og en høyde i nordøst på 17 moh. Foruten om høydene, heller planområdet fra 14 moh. i nordøst til 7 meter i sørvest (nærmest sjøen). Deler av planområdet ligger innenfor 100-metersbeltet til sjø.

Natur og vegetasjon

Markaslagene innenfor planområdet er *innmarksbeite*; grunnlendt, og *åpen fastmark*; fjell i dagen. Det går beitedyr på området i dag og vegetasjonen er beitet ned. Vegetasjonen består stort sett av gressarter med enkelte tre- og buskvekster.

Det er ingen viktige naturtyper eller rødlistede arter som er registrert innenfor planområdet. Området ligger inni Nasjonalt viktig landskap: *Kystheilandskapet på Haugaland – Skudeneshavn*. Områder sør og nordvest for planområdet består av kystlynghei. I tillegg er Vikevågen og Vikesjøen, like vest for planområdet, en mudderbank/leirstrand som er regulert til spesialområde – naturvernområde i sjø: grunntvannsområde. Slike områder er viktige for sjeldne og sårbare vann- og strandplanter som ikke tåler konkurranse fra høyvoksende starrarter, samt viktige rastelokaliteter for trekkende vadefugler.

I nærheten av planområdet er det funnet en *Elachista argentella* (en art av typen gressmøll) – VU (sårbar). I tillegg er det registrert fugler som:

hettemåke – CR (kritisk truet), *vipe* – CR (kritisk truet), *storspove* – EN (sterkt truet), *fiskemåke* – VU (sårbar), *gulspurv* – VU (sårbar), *hønsehauk* – VU (sårbar), *stær* – NT (nær truet), *gjøk* – NT (nær truet).

Kulturminner

Innenfor planområdet var det registrert to automatisk fredede kulturminner ved varsel om oppstart.

• Skammanes	ID: 34400	Bosetnings-/aktivitetsområde	Jernalder
• Skammanes	ID: 24560	Gravminne	Jernalder

Til varsel om oppstart av planarbeidet ble det stilt krav til kulturhistorisk registrering fra Rogaland fylkeskommune – seksjon for kulturarv.

Den kulturhistoriske registreringen blei gjennomført i perioden 22.06 - 18.07.2021. Det ble i alt gravd 41 prøvestikk og 21 sjakter med gravemaskin. Av disse var 3 av prøvestikka funnførende, og de resterende sjaktene og prøvestikkene var uten funn.

ID: 34400 var før denne registreringen tolket som bosetnings-aktivitetsområde fra jernalder, og hadde derfor status som et automatisk fredet kulturminne. Det er en tidligere husmannsplass, bestående av to rektangulære tufter i stein og en jordkjeller, liggende sørøst for Skammanesvegen. Under registreringen blei anlegget undersøkt og datert som et etter-reformatorisk gårdsanlegg med ny status: *ikke fredet*.

Det ble ellers ikke gjort funn av nyere tids kulturminne innenfor plangrensen.

Falnes kirke er listeført av Riksantikvaren. Oppe ved parkeringsplassen står en gammel lærerbolig, som nå brukes som menighetshus, dette er registrert som *SEFRAK-bygg*.

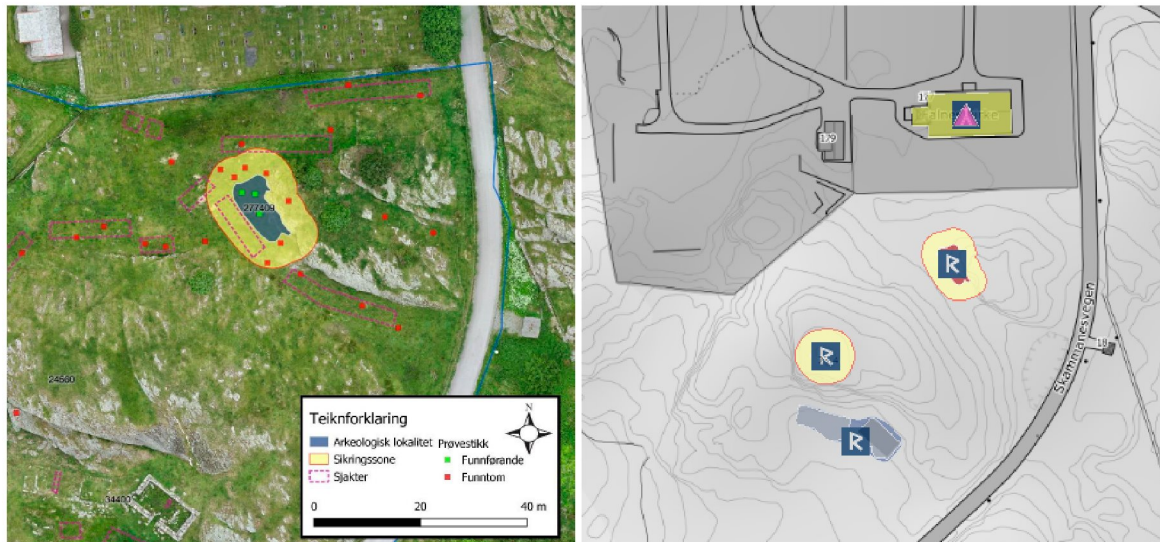
I planområdets vestre grense er det et 60 meter lang steingjerde, nord-sør gående. Mot nord, i grensen til dagens kirkegård, rett sør for kirken, er det et 70 meter langt steingjerde, øst-vest gående.

Funn av nytt kulturminne

- Falnes ID: 277409-0 Bosetnings-/aktivitetsområde Jernalder

Lokaliteten er basert på tre funnførende prøvestikk med totalt 15 funn. Av disse var det et diagnostisk i form av smalflekk* som kan tidfestes til eldre steinalder (8100 – 3300 f. Kr.).

*Flekker er halvferdige flintstykker som folk brukte til å lage redskaper som kniver, skrapere, borer og pilspisser.

Figur 5: venstre: Nytt funn - Falnes, ID: 277409-0. Høyre: alle kulturminnene i området etter registreringen.

Eksisterende bebyggelse og bruk av området

Planområdet er ubebygget. Men det står igjen to tufter (grunnmurer) av en gammel husmannsplass datert 1700-tallet.

Hele planområdet blir i dag brukt som beitemark for sau. Det er en grunneier nord for fylkesveien, som låner området, frem til det blir etablert ny kirkegård. Planen gjør at dette innmarksbeite forsvinner.

Teknisk infrastruktur

Ledningsnett:

Det går en 110 mm (PVC) vannledning i Skammanesvegen som ender i en brannkum, i enden av vegen. I siste del av vegen ligger det også en 150/200 mm (betong) overvannsledning og en 160 mm (PVC) spillvannsledning, som ender i 4 septiktanker, hvor spillvannsledningen går videre til sjø.

Langs Skammanesvegen er det noen lyktestolper og flesteparten står på østsiden av veien. Det er også etablert en trafostasjon, ca. midt på stekket, på østsiden av veien.

Figur 6: Ledningsnettet i Skammanesvegen, samt trafostasjon oppe til høyre.

Adkomstveier, gang- og sykkelveier:

Nord for planområdet går FV 511 Kirkevegen/Austre Karmøyveg. Vegen er smal, men er også korteste veg fra Skudeneshavn til Kopervik, og videre nordover. Denne vegen har en ÅDT på 1200 totalt, i 2020.

Skammanesvegen er en 300 meter lang kommunal veg og er adkomstveg til kirken, Beiningen og Skammaneset. Parkeringen til kirken er de 25 første meterne av Skammanesvegen. Det er ikke en avkjørsel, men et asfaltert sammenhengende område, uten skille mellom parkering og kjøreveg. Avkjørselen til Falnesvegen, som leder til Beiningen og flere gårdsbruk, går østover etter ca. 70 meter. Resten av Skammanesvegen er kun tilkomst til et naust og en næringseiendom. Næringseiendommen er tidligere brukt som leirsted, og senere brukt som et kunstsenter. Eiendommen er ikke mye i bruk i dag og ligger per dags dato ute til salgs. Bruken av eiendommen kan endre seg etter salg. Videre fra Skammanesvegen går en gruset veg ned mot sjøen mot vest. Septiktankene ligger i enden av denne grusvegen og slambilen benytter vegen ved tømning.

Skammanesvegen er regulert 7 meter bred i reguleringsplan 131 - Skammanes. Vegen er opparbeidet med en bredde fra 4,5 - 5 meter asfaltert kjørebane. Det er en grøft med lyktstolper på østsiden av vegen. Snuhammeren i enden er ikke opparbeidet i henhold til plan,

Det er fortau og gang- og sykkelveg fra Skudeneshavn (torget) og helt frem til kirkegården på Falnes, langs fylkesvegen (1,7 km.). Etter kirkegården mangler det fortau/gang- og sykkelveg. Det er også mulig å gå gjennom boligfeltet på Vik, gjennom Grønnhaugvegen og Vikevågen (1,9 km.).

Kollektivtilbud:

Det er dårlig med bussforbindelse til og fra området. På skoledager kjører det noen busser fra Falnes kirkegård og til ulike skoler i distrikter, og tilbake igjen på ettermiddagen. Det meste av trafikken til og fra området, er bilbasert.

Barn og unges bruk av området

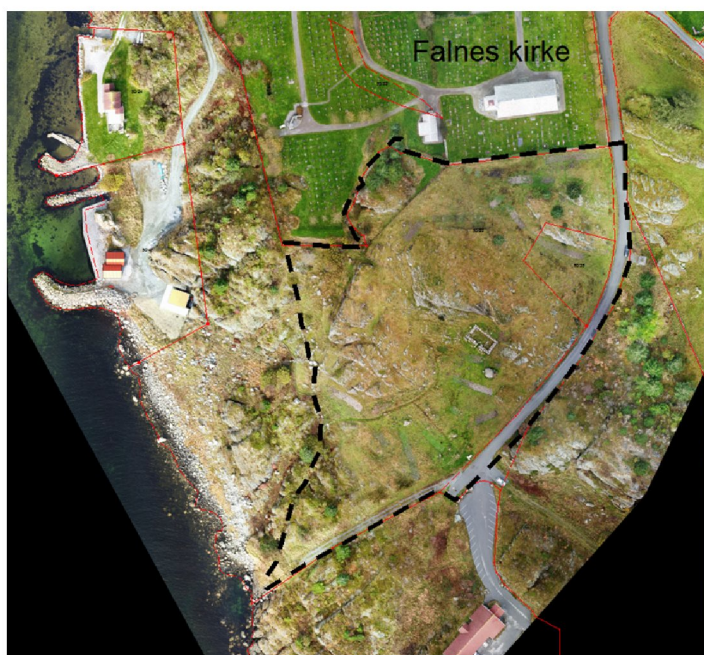
Foruten om bevaringsområdet for bautasteinen er hele området regulert til friområde i gjeldende reguleringsplan. Området blir i dag benyttet som innmarksbeite og er gjerdet inn med permanent sauegjerde på 1,1 meter (trestolper og netting). Det er ikke gjerdeklyver inn til området. Inngjerdingen gjør det vanskelig å benytte området til lek og rekreasjon. Området er heller ikke omtalt i barnetråkkregistreringen for Skudeneshavn.

5. Planforslaget

Overordnet ide

Planforslaget legger opp til en utvidelse av dagens kirkegård sørover. Falnes sokn vil gå tom for ledige arealer til gravplasser i løpet av 2024 og i den forbindelse haster det med å få på plass nye arealer til ny grav- og urnelund. Planforslaget, og utarbeidet landskapsplan, legger opp til 1114 kistegraver inne på grav- og urnelunden etter ferdigstilling.

Det er ikke behov for flere parkeringsplasser, da dagens parkeringsplass har god nok kapasitet. Ved behov for mer parkering i fremtiden, kan en regulert parkeringsplass i vest, som ikke er etablert, opparbeides. Videre er vegnettet allerede regulert og det vil ikke være behov for å regulere veg/adkomsten ytterligere. Kulturminnene innad i planområdet blir regulert vernet, gjennom både formål og bestemmelser.

Figur 7: Oversiktsbilde over planområdet.

Arealbruk

Planområdet er på 16 daa og omfatter kun området som skal bli ny grav- og urnelund.

Tabell 1: Arealformål og størrelse på disse

Arealformål	Beskrivelse	Størrelse (m ²)
§ 12-5 nr. 1 Bebyggelse og anlegg		
Grav- og urnelund (GU1)	Ny grav- og urnelund	14 203,6
§ 12-5 nr. 3 Grønnstruktur		
Naturområde – grønnstruktur, m/hensynssone (GN1)	Bevaring kulturminne gravminne-bautastein (ID: 24560)	1 517,2
Naturområde – grønnstruktur, m/hensynssone (GN2)	Bevaring kulturminne bosetnings-/aktivitetsområde (ID: 277409-0)	328,2
Total		16 049

Det er Karmøy kommune som eier begge eiendommene innenfor planområdet i dag. Kirken og dagens kirkegård eies av Falnes sokn. Falnes sokn overtar eiendommene som blir regulert til ny kirkegård, etter at planen er godkjent.

Bebyggelse, struktur og tiltak

Byggegrense framgår av plankartet. Byggegrensen settes til 3 meter mot Skammanesvegen.

Utvidelsen av kirkegården kan romme litt over 1100 nye gravplasser for kistegraver. Arealet som kan benyttes til grav- og urnelund er på 14 165 m². Halvparten av dette arealet vil være utilgjengelig for gravplasser, som resultat av terrengforhold og interne gangveger mm. Hver kisteplass skal være minst 3 meter lang og 1,5 meter bred. Det er 7082 m² areal til gravplasser og delt på 4,5 m², kan det resultere i 1573 plasser. I utarbeidet landskapsplan har en valgt å bevare begge høydene i sin helhet. Det betyr at et større areal vil være naturområdet enn det som er foreslått regulert til naturområde i planforslaget. Gravplassfeltene anlegges på de flatere delene, rundt høydene. Landskapsplanen skisserer 1114 kistegraver.

Planområdet består av flere områder med *fjell i dagen*. Innad i planområdet er det en del masser som må kjøres bort. Videre må det tilføres jordmasser til området. Kravet til jorddybde er minst 0,3 meter jord under kistebunnen og minst 0,8 meter jordoverdekning, jf. gravplassforskriften § 13.

Samferdselsanlegg

Reguleringsplanen medfører ikke endring av etablerte eller regulerte samferdselsanlegg. Vegen er regulert 7 meter bred i tilgrensede plan. Byggegrensen reduseres fra 5 meter til 3 meter.

Parkeringen til dagens kirke og kirkegård er god nok. Det legges ikke opp til mer parkering. Ved behov for utvidelse i fremtiden, er det regulert en parkeringsplass på 1 daa, i plan 131 – Skammanes, som kan opparbeides. Parkeringen er regulert i forbindelse med det allmennyttige formålet i samme plan, men som ikke er opparbeidet. Det allmennyttige arealet reguleres nå bort og blir grav- og urnelund.

Teknisk infrastruktur

Planen medfører ikke behov for endring av eksisterende kommunalt vann- og avløpsanlegg. Ved behov for å anlegge vannstasjoner inne på kirkegården, kan vann hentes fra brannkum i enden av Skammanesvegen.

Overvannshåndtering

Beitemarken dreneres naturlig vestover og ned mot sjø i dag. Ved etablering av gravplass vil jorddybden i planområdet bli dypere, som igjen gjør at jorden kan holde mer på vannet. Overvannet ledes direkte til sjø, over kommunal eiendom. Drensledninger i gravfelt skal legges i egen trasé på minst 1 meter bredde mellom gravrekkene, jf. gravplassforskriften § 8.

Universell utforming

Prinsippet om universell utforming skal ligge til grunn i all planlegging. Dette skal sikre at også de som har nedsatt funksjonsevne skal ha likeverdige muligheter til samfunnsdeltagelse.

Grønnstruktur, strandsone og barn og unges interesser

Hele planforslaget reguleres til grav- og urnelund, med unntak av kulturminnene i området som reguleres til naturområder med hensynssoner. Dette betyr at litt over 8,6 dekar regulert friområde reguleres bort. For å sikre tilgangen til sjøen legges det inn en byggegrense som følger høydekurve 9 i sørøst, deretter følger det steingarden nordover, helt til den treffer hjørnet på dagens kirkegård. Det

vises til bilde under at etablert sti, ned til sjø, ligger utenfor byggegrensen og vil ikke komme i konflikt med allmennhetens tilgang til sjø. Kote 9 er også starten på en bratt skråning i sørvest, der det på en lengde på 5 meter, er et fall på 5 meter (1:1). I utarbeidet landskapsplan er gravfeltene avsluttet lenge før byggegrensen. Avstanden fra sjø til starten på nærmeste gravfeltet vil være på ca. 70 meter.

Figur 8: Byggegrense mot sjø.

Naturmangfold

Kapittelet omhandler naturmangfoldlovens §§ 8-12.

Kunnskapsgrunnlaget § 8, for naturverdier og konsekvensen av utvidelsen av kirkegården ansees som godt. Det er ikke registrert naturtyper eller rødlista arter i naturbase eller artsdatabanken innad i planområdet. I nærheten er det registrert rødlista fuglearter som: *hettemåke* – CR (kritisk truet), *vipe* – CR (kritisk truet), *storspove* – EN (sterkt truet), *fiskemåke* – VU (sårbar), *gulspurv* – VU (sårbar), *hønsenhauk* – VU (sårbar), *stær* – NT (nær truet), *gjøk* – NT (nær truet).

Området brukes i dag som beitemark for sau. Det er registrert noen spredte fremmedarta sitkagran (SE) i planområdet.

Tabell 4-3. Arter med lavere risiko for spredning og negativ påvirkning på biologisk mangfold ved massehåndtering. Artene spres vidt på andre måter enn med massehåndtering (eks. vind/fugl/dyr).

Arter med LAVERE risiko ved massehåndtering	
Art/slekt	Spredningsøkologi
Sitkagran ^{1,2,4}	Høy frøproduksjon. Kan potensielt spres over lengre distanser.

Artene i tabell 4-3 er det som oftest ikke hensiktsmessig å utføre tiltak for, fordi de i hovedsak spres vidt på andre måter enn med massehåndtering (eks. vind/fugl/dyr). Sannsynligheten er dermed ofte stor for at omkringliggende forekomster uansett sprer frø tilbake til områder masser er flyttet fra/til. I tillegg er frømengden for enkelte av artene så stor at de vil etableres nesten uansett i forstyrret mark.

Kilde: <https://www.miljodirektoratet.no/globalassets/publikasjoner/m982/m982.pdf>

Det vil derfor ikke være behov for tiltak i forbindelse med massehåndtering i planområdet. Trær som kommer i konflikt med utbyggingsområder som nye gravfelt og gangstier, vil bli hugget ned og fjernet.

I forhold til føre-var-prinsippet § 9, er kunnskapsgrunnlaget for planområde god belyst og de viktige naturtypene i området allerede regulert, til spesialområder/naturområder i reguleringsplan 140. For

de rødlista fugleartene i området og for å ikke forstyrre hekkende fugler, legges det inn en bestemmelse om at støyende anleggsvirksomhet skal ikke foregå i hekketiden (april-juli).

Planforslaget vil ikke få noen konsekvenser for den samlede belastning § 10. Det finnes flere innmarksbeiter, av lik type og kvalitet, i området rundt. Jorden/marken innenfor båndleggings- og hensynssonene skal ikke fjernes.

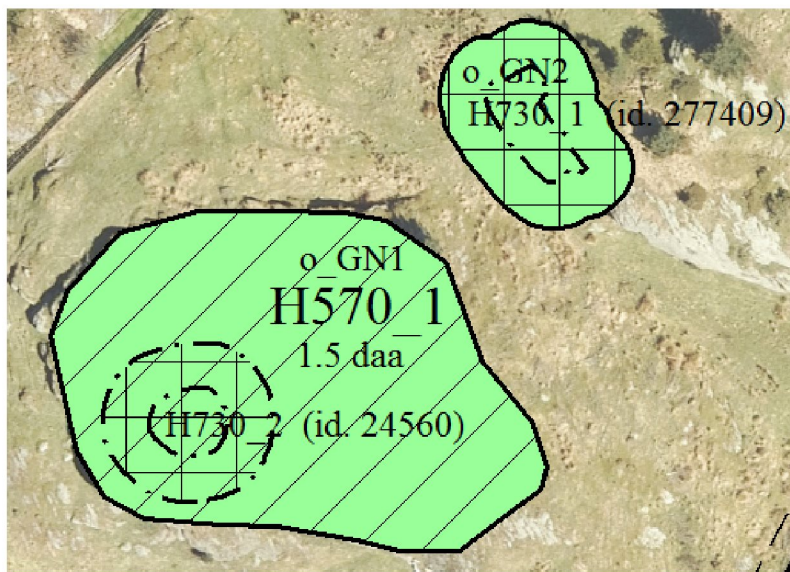
Konklusjon:

Både innmarksbeite og kirkegårder har en intensiv skjøtsel og vegetasjon i disse områdene holdes lav. Det vil føre til lik situasjon i forhold til spredningsfare fra sitkagranen. Ved massehåndtering skal det foreligge en plan som viser hvilke masser det er og hvor mye som skal ut av området, i tillegg skal den vise hvor de nye massene kommer fra og hva de inneholder. Anleggsarbeidet skal ikke gjøres i hekketiden, april-juli.

Kulturminner

De automatiske fredede kulturminnene i planen, steinalderboplass (ID: 277409) og gravminnet/bautastein (ID: 24560), reguleres til naturområder med *båndlegging etter lov om kulturminner*. § 9 i reguleringsplanbestemmelse sikrer kulturminnet fra inngrep eller tiltak. For gravminnet/bautastein reguleres også en *hensynssone – bevaring kulturmiljø* rundt og sikret i planbestemmelse § 10. Dette for å hindre eller redusere forringelse av det automatisk freda kulturminnet og la kulturminnet i størst mulig grad ligge i et åpent, fritt miljø.

I tillegg legges det *hensynssone – bevaring kulturmiljø* over steingardene i planområdet.

Figur 9: Automatiske freda kulturminner innenfor planen.

Landbruk

Planen innebærer at området som i dag er beitemark, blir utbygd til grav- og urnelund.

Det er **11 888 m²** innmarksbeite som reguleres bort, men mye av arealet er også fjell i dagen. Hele dette arealet er regulert i gjeldende plan, fra 2003, til friområde.

Anleggsfasen

Det kan bli behov for en del masser som må transporteres ut av området og en del matjord som må transporteres inn til området igjen. En del av steinmassen, men også torvmassen, vil bli gjenbrukt innenfor planen som avrettingsmasse og topplag.

Det stilles derfor krav til en plan for massehåndtering, før igangsettelsestillatelse gis. Eksakt utforming av kirkegården vil tas i prosjekteringsfasen. Dagens kirkegård er utformet i en slak helning. Dette kan også gjøres i den nye kirkegården. Det sikres i bestemmelsene at utformingen av den nye kirkegården skal følge terrenget.

Det er egne krav for mye jordmasser som skal være rundt en grav, jf. gravplassforskriften. Det skal være minst 0,8 meter jordoverdekning og minst 0,3 meter jord under kistebunnen og på alle sider. Det vanlige er å ha 3 meter jord på kirkegårdene. Jordmassene må også sette seg, og det kan bli behov for påfyll før kirkegården tas i bruk.

Kriminalitetsforebygging

Kriminalitetsforebygging som del av planarbeidet er hjemlet i Plan- og bygningsloven § 3-1, pkt. e og f. Fysiske strukturer er med å sette rammer for menneskers aktivitet. De kan fremme eller lage hindringer for aktiviteter og trafikk mellom aktiviteter. Fysiske rammer kan gjøre det vanskeligere å begå kriminelle handlinger, men de løser ikke de sosiale problemene som i mange tilfeller ligger til grunn for handlingene.

Den fremtidige grav- og urnelunden ligger sør for dagens kirke og kirkegård. Kirken og kirkegården ligger i dag avsidesliggende til og det er få hus eller hytter i nærheten. Når det er sagt ligger den slik til at boligene på andre siden av Vikevågen/Vikesjøen, har utsikt mot kirken og kirkegården.

Kirkegården vil bli anlagt som et parkareal med gangstier, beplantning og benker. Kirkegården vil være ubemannet når kirken er stengt, men det vil være mulig å gå gjennom, eller oppholde seg på området, etter stengetid. Om det skulle foregå kriminelle handlinger på området vil det være vanskelig å oppdage en slik handling. Det finnes en egen lov, med tilhørende forskrift, for hvordan kirkegårder og graver skal anlegges og bygges. Reguleringsplanen må ses i sammenheng med denne.

Folkehelse

Folkehelselovens formål er å bidra til en samfunnsutvikling som fremmer folkehelse, og som utjevner sosiale helseforskjeller. Kommunen skal fremme folkehelse innen de oppgaver og med de virkemidler kommunen er tillagt, herunder ved lokal utvikling og planlegging, forvaltning og tjenesteyting.

Tilrettelegging av ny kirkegård på Falnes vil bidra til et nytt parkmessig anlegg i område. De automatisk freda kulturminnene vil også bli et kulturelt bidrag til anlegget. Området som i dag er gjerdet inn til sauebeite, vil bli mer tilgjengelig når det anlegges kirkegård. Dette vil bidra til mer gange, men også et nytt område for rekreasjon.

Gjennomføring av plan og økonomiske konsekvenser for kommunen

I vedtatt handlingsprogram 2021-2024 er det budsjettet med utvidelse av gravplassen på Falnes, men med 1 mill. kroner i prosjektmidler i 2022 og 11 mill. kroner til gjennomføring av arbeidet i 2024. Utgifter til anlegg, drift og forvaltning av gravplasser kommunens oppgave, jf. gravplasslova § 3. Kommunen kan enten bidra med tjenester eller gi tilskudd.

6. ROS - analyse

Innledning

I henhold til plan- og bygningsloven § 4.3 skal risiko og sårbarhetsanalyse (ROS-analyse) utarbeides ved all planlegging. Målet med analysen er å gi en overordnet og representativ framstilling av risiko for skade på 3. persons liv og helse, materielle verdier og miljø i forbindelse med utbygging av området. Det skal foreslås avbøtende tiltak der det avdekkes forhold med kritisk risiko eller sårbarhet. Analysen inngår som en del av grunnlaget for å identifisere behov for risikoreduserende tiltak.

Følgende forutsetninger er lagt til grunn:

- Analysen omfatter kun risiko- og sårbarhetsvurdering knyttet til fysiske forhold i det aktuelle planområdet.
- Det forutsettes at fremtidige byggearbeider følger relevante lover og forskrifter. Dette innbefatter sikringstiltak og lignende.

Risikomatrise

For å gi en visuell kvantifiserbar framstilling av ROS-analysen er det benyttet en risikomatrise. Reguleringsplanveilederen til Miljøverndepartementet T-1490 samt temaveileder fra DSB: Samfunnssikkerhet i plan- og bygningsloven danner grunnlaget for analysen.

• Rødt indikerer uakseptabel risiko. Tiltak må iverksettes for å redusere denne til gul eller grønn	
• Gult indikerer risiko som bør vurderes med hensyn til tiltak som reduserer risikoen	
• Grønt indikerer akseptabel risiko	

Tiltak som reduserer sannsynlighet vurderes først. Hvis ikke dette gir effekt eller er mulig, vurderes tiltak som begrenser konsekvensene.

For å komme frem til risikofaktor må en gange sannsynlighet med konsekvens. Dersom sannsynlighet er 2 og konsekvens er 4 vil risikofaktoren være 8 (gult).

Konsekvens Sannsynlighet	1. Ubetydelig	2. Mindre alvorlig/ en viss fare	3. Betydelig/ kritisk	4. Alvorlig/ farlig	5. Svært alvorlig/ katastrofalt
5. Svært sannsynlig/ kontinuerlig	5	10	15	20	25
4. Meget sannsynlig/ periodevis, lengre varighet	4	8	12	16	20
3. Sannsynlig /flere enkelttilfeller	3	6	9	12	15
2. Mindre sannsynlig/ kjenner tilfeller	2	4	6	8	10
1. Lite sannsynlig/ ingen tilfeller	1	2	3	4	5

Vurdering av sannsynlighet for uønsket hendelse er delt i:

1. **Lite sannsynlig/ ingen tilfeller:** Kjenner ingen tilfeller, men kan ha hørt om tilsvarende i andre områder.
2. **Mindre sannsynlig/ kjenner tilfeller:** Kjenner 1 tilfelle i løpet av en 10-års periode.
3. **Sannsynlig/ flere enkelttilfeller:** Skjer årlig/ kjenner til tilfeller med kortere varighet.
4. **Meget sannsynlig/ periodevis, lengre varighet:** Skjer månedlig/ forhold som opptrer i lengre perioder, flere måneder.
5. **Svært sannsynlig/ kontinuerlig:** Skjer ukentlig/ forhold som er kontinuerlig tilstede i området.

Vurdering av konsekvensene av uønsket hendelse er delt i:

1. **Ubetydelig/ ufarlig:** Ingen person eller miljøskader/ enkelte tilfeller av misnøye.
2. **Mindre alvorlig/ en viss fare:** Få/små person- eller miljøskader/ belastende forhold for enkeltpersoner.
3. **Betydelig/ kritisk:** Kan føre til alvorlige personskader/ belastende forhold for en gruppe personer.
4. **Alvorlig/ farlig:** (behandlingskrevende) person- eller miljøskader og kritiske situasjoner.
5. **Svært alvorlig/ katastrofalt:** Personskade som medfører død eller varig men; mange skadd; langvarige miljøskader.

Uønskede hendelser, konsekvenser og tiltak

Hendelse/Situasjon	Aktuelt	Sanns.	Kons.	Risiko	Kommentar	Risik o etter tiltak
Naturrisiko						
Er området utsatt for, eller kan planen/tiltaket medføre risiko for:						
1. Masseras; kvikkleire; steinsprang	-					
2. Snø-/is-/ sørperas	-					
3. Ras i tunnel	-					
4. Flom	-					
5. Flom ras: erosjon	-					
6. Radongass	-					
7. Vind	X	2	2	4	Området ligger åpent til mot sjø. Ingen ytterligere tiltak nødvendig.	4
8 Nedbør	X	3	1	3	Ingen ytterligere tiltak nødvendig.	3
9. Overvann	X	3	1	3	Området ligger nær sjø. Overvannet skal håndteres i samsvar med gravplassforskriften § 8.	3
10. Isgang	-					
11. Farlige terrengformasjoner	X	2	2	4	Kupert terreng i dag. Selv med liten risiko, er det satt bestemmelse om at terrengutforming og skjæringer må utformes slik at det ikke blir farlige skjæringer/overheng. Det er også sikret i bestemmelsene at eksisterende terreng skal gi rammene for terrengformen etter opparbeidelsen.	4
12. Annen naturrisiko	-					
Sårbare naturområder og kulturmiljøer m.m						
Medfører planen/tiltaket fare for skade på:						
13. Sårbar flora	X	3	1	3	Det er funnet fremmede plantearter i området (sitkagran). Disse blir fjernet manuelt.	2 (2x1)
14. Sårbar fauna	X	4	3	12	Det er registrert rødlista fuglearter i nærheten. Støyende arbeid skal ikke gjøres i hekketiden.	4 (2x2)
15. Naturvernområder	-					
16. Vassdragsområder	-					
17. Drikkevann	-					

18. Automatisk fredet kulturminne	X	4	3	12	Det finnes to automatisk freda kulturminner i området, gravminne/bautastein og steinalderboplass. Disse blir regulert til naturområde med båndleggingssone. For gravminnet reguleres også en hensynssone for <i>bevaring av kulturminnet</i> rundt.	4 (2x2)
19. Nyere tids kulturminne/- miljø	X	4	2	8	Det finnes flere steingarder i planområdet. Disse blir bevart gjennom planen. Ved behov for å lage åpning i steingard mot nord, skal dette avklares i samsvar med kommuneantikvaren. Alt som har innvirkning på kirken og dens omgivelser skal til uttale hos Rogaland fylkeskommune og en Plan for gravplassen skal godkjennes av Statsforvalteren i Vestfold og Telemark.	4 (2x2)
20. Kulturlandskap	X	2	2	4	Området består av innmarksbeite, som vil bli omdisponert til kirkegård. Området ligger inni Nasjonalt viktig landskap: <i>Kystheilandskapet på Haugaland – Skudeneshavn</i> . Områder sør og nordvest for planområdet består av kystlynghei.	4
21. Viktige landbruksområder	-					
22. Område for idrett/lek	-					
23. Parker og friluftsområder	X	2	2	4	Området er regulert til friområde i gjeldende plan, men brukes til innmarksbeite. Dette reguleres nå til grav- og urnelund. Tilgjengeligheten til en	4

					kirkegård blir bedre enn tilgjengeligheten til et innmarksbeite.	
24. Andre sårbare områder	-					
Teknisk og sosial infrastruktur						
Kan planen få konsekvenser for:						
25. Vei, bru, tunnel, knutepunkt	-					
26. Havn kaianlegg, farleder	-					
27. Sykehjem; skole, andre institusjoner	X	1	1	1	Nord for planområdet ligger Falnes kirke. Kirken, og dagens kirkegård, er allerede regulert til kulturelt bevaringsområde. Det er krav til utomhusplan for ny kirkegård, som viser hvordan den skal utformes.	1
28. Brann, politi ambulanse, sivilforsvar	-					
29. Energiforsyning	-					
30. Telekommunikasjon	-					
31. Vannforsyning	-					
32. Avløpsanlegg	-					
33. Forsvarsområde	-					
34. Tilfluktsrom	-					
35. Annen infrastruktur	-					
Virksomhetsrisiko / menneskeskapte forhold						
Berøres planområdet av, eller medfører planen/tiltaket risiko for:						
36. Akutt forurensning	-					
37. Permanent forurensning	-					
38. Forurensning i grunn / sjø	-					
39. Støy, støv, lukt	X	2	2	4	I anleggsperioden vil det være masseutskiftning og en del støy og støv fra dette arbeidet.	1
40. Sterkt/forstyrrende lys	-					
41. Vibrasjoner	-					
42. Høyspentlinje	-					
43. Skog- /gressbrann	-					
44. Større branner i bebyggelse	-					
45. Dambrudd	-					
46. Vannmagasiner, med fare for usikker is, endinger i vannstand	-					
47. Endring i grunnvannsnivå	-					

48. Gruver, åpne sjakter, steintipper	-					
49. Risikofylt industri m.m	-					
50. Avfallsbehandling	-					
51. Oljekatastrofe	-					
52. Ulykke med farlig gods	-					
53. Ulykke i av- påkjørsler	X			2	Se pkt. 54.	2
54. Ulykke med gående/syklende	X	1	2	2	Området er ikke kjent for ulykker. Skammanesvegen er uten fortau i dag, men har veldig lav trafikkmengde. Ved etablering av kirkegård vil det være mulig å gå gjennom kirkegården.	2
55. Vær/føre – begrensinger i tilgjengelighet til området	X	2	2	2	Planområdet er værutsatt pga. beliggenhet.	2
56. Andre ulykkespunkt langs veg/bane	-					
57. Potensielle sabotasje-terrormål	-					
58. Annen virksomhetsrisiko	-					
Gjennomføring av planen						
Medfører tiltaket risiko for:						
59. Ulykke ved anleggsgjennomføring	X	1	3	3	Før igangsettingstillatelse gis skal det lages en plan for massehåndtering. Massehåndteringsplanen skal vise hvor mye masser som skal ut og inn (eller gjenbrukes). Hvor mange lass dette utgjør og hvor de skal transporteres til.	3
60. Andre spesielle forhold ved utbyggingen/gjennomføring	X	2	4	8	Innenfor planområdet er to automatisk freda kulturminner. Før tiltak kan gjøres inne på kirkegården skal det utarbeides en Plan for gravplassen, jf. gravplassforskriften § 3 Denne planen skal godkjennes av Statsforvalteren i Vestfold og Telemark, som er statlig gravplassmyndighet.	4 (2x2)

Avbøtende tiltak

Under følger beskrivelse og avbøtende tiltak for alle ROS-momenter som i tabellen over havner i gulsone. Avbøtende tiltak innebærer reduksjon i risiko og sårbarhet, som det fremgår i høyre kolonne i tabellen over.

Punkt 14. Sårbar fauna:

Det er registrert rødlista fuglearter i nærheten.

Avbøtende tiltak:

Det sikres i bestemmelsene, § 4, at: *Støyende anleggsvirksomhet skal ikke foregå i hekketiden (april-juli).*

Punkt 18. Automatiske fredet kulturminne:

Det er to automatiske freda kulturminner innenfor planområdet.

Avbøtende tiltak:

Disse reguleres til naturområde med bevaringssone over, i tillegg til hensynssone rundt gravminnet/bautasteinen. Det sikres i bestemmelsene at tiltak ikke er tillatt innenfor disse sonene eller tiltak som skjemmer kulturminnene. Utomhusplan skal sendes til uttale til kulturminnemyndighetene – Rogaland fylkeskommune.

Punkt 19. Nyere tids kulturminne/-miljø

Det er flere steingarder innad i planområdet. I tillegg til hustufter av en gammel husmannsplass.

Avbøtende tiltak:

Steingardene bevares med hensynssone. I bestemmelsene er disse sikret ved at fyllinger og skjæringer eller åpning i steingardene skal avklares med kommuneantikvaren først. Hustuftene kan gjenbrukes som en del av kirkegården til vanningsstasjon, rekreasjonsområde med benk ol.

Punkt 60. Andre spesielle forhold ved utbygging/gjennomføring

De automatiske freda kulturminnene ligger på høyder eller i nærheten av høyder. Ved terrenginngrep og utforming av kirkegården, kan for bratte skjæringer ødelegge landskapet rundt kulturminnet.

Avbøtende tiltak:

Det er krav om at før igangsettingstillatelse kan gis, skal det utarbeides en *Plan for gravplassen*, jf. gravplassforskriften § 3. *Plan for gravplassen* skal godkjennes av Statsforvalteren i Vestfold og Telemark.

Videre er det sikret i bestemmelsene § 4, at alle tiltak som vil ha påvirkning på kirken og dens omgivelser, skal sendes til Rogaland fylkeskommune for uttalelse.

Konklusjon

ROS-analysen har ikke avdekket forhold som tilsier at planen ikke kan gjennomføres. Det er funnet enkelte elementer som gir en viss risiko (gult nivå). Ved avbøtende tiltak som er sikret i plan, er disse forholdene redusert til lav risiko (grønt nivå).